

Nævnets praksis med hensyn til rumventilation på autoværksted henholdsvis dækcenter

Arbejdsmiljøklagenævnet har afgjort en lang række sager om etablering af rumventilation på autoværksteder. Det har i disse sager været gennemgående, at der udover udstødningssasser fra ind- og udkørende biler også forekom luftforurening fra rens- og spraymidler, benzin- og oliedampe, prøvekørsel med biler, svejsning. Klagenævnet har i disse sager typisk truffet afgørelse om, at der på grund af den spredte luftforurening skulle etableres rumventilation.

Nævnet har i juli i år blandt andet behandlet to sager, hvor den ene angik et autoværksted og den anden et dækcenter. Sagerne blev afgjort forskelligt, idet nævnet fastholdt tilsynets krav om rumventilation i autoværkstedssagen og om dækcenteret fandt, at der ikke kunne stilles krav om rumventilation. Arbejdstilsynet havde i begge sager lagt vægt på, at der på værkstederne forekom spredt luftforurening, der ikke kunne fjernes med den eksisterende procesudsugning.

I sagen om autoværkstedet lagde nævnet vægt på, at der på værkstedet fandtes luftforurening i form af udstødningssasser, rensvæske, olieprodukter, motorafdunstning og benzindampe. Åbne porte og en luftkalorifer kunne ikke sikre, at den generende og sundhedsskadelige luftforurening blev fjernet. Afgørelsen i sagen (j.nr. 2003-10-0026) følger således en længerevarende praksis i nævnet vedrørende rumventilation i autoværksteder.

I sagen om dækcenteret (j.nr. 2002-10-0060) fandt nævnet derimod, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort, at der fandtes spredt sundhedsskadelig og generende luftforurening. Videre blev lagt vægt på, at der på dækcenteret næsten kun foregik udskiftning af dæk. Endelig lagde nævnet vægt på de målinger, som dækcenteret havde fået foretaget. Disse viste, at luftforureningen lå væsentligt under de gældende grænseværdier og for nogle stoffer under detektionsgrænsen. Målingerne understøttede således, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort tilstedeværelsen af luftforurening. Nævnet fandt desuden, at den unødige påvirkning ikke havde et omfang, der krævede etablering af rumventilation.

Afgørelserne er afgjort efter de samme regler, dvs. § 42 i arbejdsmiljøloven og § 35 i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, og er baseret på de konkrete forhold på det enkelte værksted. Sagerne har kun det konkrete til fælles, at der på begge værksteder forekom udstødningssasser ved ind- og udkørsel af biler og afdunstninger fra motorer.

Selvom der i sagen om dækcenteret ikke kunne stilles krav om rumventilation, så kan der være dækcentre, der udover skift af dæk også udfører service og/eller reparation af biler. I disse tilfælde, vil arbejdet på et værksted kunne være sammenligneligt med arbejdet på et almindeligt autoværksted med hensyn til forureningskilder og forureningsgrad.

Sager afgjort i perioden januar 2003 – november 2003

Forbud mod recirkulation af udsuget procesluft

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt, at der ikke måtte ske recirkulation til arbejdsrummet af udsuget luft fra pulvervejsning

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at en virksomhed ikke måtte recirkulere filtreret procesluft fra pulvervejsning til arbejdsrummet. Virksomheden havde 3 pulverkraner, der ved svejsningen udlagde et pulver, som efter svejsningen blev suget bort og opsamlet i en beholder. Virksomheden var uenig i påbudet og anførte, at der ikke var tale om procesventilation, men om en proces til genanvendelse af pulveret.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at der ikke måtte ske recirkulation af den udsugede luft fra pulvervejsningen. Nævnet lagde vægt på, at der ved recirkulationen af pulverstøv var risiko for, at støvet passerede filteret og blev ført tilbage til arbejdsrummet. Nævnet lagde videre vægt på, at en forurening af luften ville være en unødigt påvirkning, der skulle undgås. (2003-10-0007)

Sikkerhedsforanstaltninger ved drejebænk

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om sikring af drejebænke.

Arbejdstilsynet konstaterede, at en virksomheds drejebænke manglede afskærmning af centrepatroner og tvangsafbrydende sikkerhedskontakter på afskærmning. Virksomheden klagede over den del af påbudet, der angik kravet om afskærmning af centrepatronen. Virksomheden anførte, at en efterkommelse af påbudet ikke ville være sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Hertil kom, at drejebænkene kun blev betjent af fagligt personale, at afskærmningen ville medføre u hensigtsmæssige arbejdsstillinger, og at der ikke tidligere havde været uheld.

Nævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet det fandt, at der var en ulykkesrisiko ved arbejdet ved drejebænkene. Nævnet vurderede, at det uden afskærmning var muligt at blive fanget af centrepatronen under drift. Det medførte ikke nogen ændring heri, at drejebænkene blev betjent af fagligt personale og at der hidtil ikke var sket uheld. Nævnet lagde vægt på, at det var muligt at etablere og anvende afskærmninger, og at disse kunne udformes, så de kun afskærmede farestedet. (2002-10-0091)

Etablering af rumventilation i autoværksted

Nævnet traf afgørelse om, at et autoværksted skulle etablere rumventilation og tilføre frisk erstatningsluft af passende temperatur.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at et autoværksted skulle etablere rumventilation. Autoværkstedet udførte reparation og service af biler. Der var luftforurening i form af udstødningsgasser ved ind og udkørsel af biler, brug af rensesvæske og olieprodukter, oliedampe fra motorreparationer, afdunstning fra varme motorer, smørelolie og benzindampe.

Nævnet afgjorde, at autoværkstedet skulle etablere rumventilation. Der skulle desuden tilføres frisk erstatningsluft af passende temperatur. Klagenævnet lagde vægt på den konstaterede luftforurening, og på at åbne porte ved ind- og udkørsel af biler ikke sikrede, at forureningen blev fjernet. Nævnet understregede, at brug af en luftkalorifer ikke betød, at kravet om rumventilation ikke kunne stilles. (2003-10-0026)

Etablering af rumventilation i et dækcenter

Nævnet traf afgørelse om, at et dækcenter ikke skulle etablere rumventilation, idet Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort, at der var tale om luftforurening.

Arbejdstilsynet påbød, at et dækcenter skulle etablere rumventilation. Tilsynet fandt, at de ansatte blev udsat for unødigt påvirkning fra processer og stoffer, hvor der blev udviklet sundhedsskadelig og/eller generende luftforurening. Virksomheden klagede og gjorde gældende, at tilsynet ikke havde sansynliggjort, at der var tale om luftforurening med sundhedsskadelige stoffer.

Virksomheden fandt, at et dækcenter ikke kunne sammenlignes med et autoværksted, idet der ikke var forurening fra oliedampe, kølervæske m.v. Efter klagen fik dækcenteret foretaget målinger af luftkvaliteten, der viste at luftforureningen var ubetydelig og under de gældende grænseværdier.

Nævnet traf afgørelse om, at dækcenteret ikke skulle etablere rumventilation, idet Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort tilstedeværelsen af en spredt sundhedsskadelig og generende forurening. Nævnet lagde vægt på, at dækcenteret alene foretog udskiftning af dæk. Nævnet lagde videre vægt på, at målingerne viste, at luftforureningen lå væsentligt under de gældende grænseværdier og dermed understøttede den manglende godtgørelse af, at der var tale om luftforurening. Nævnet fandt endelig, at tilsynet ikke i tilstrækkeligt omfang havde godtgjort, at den unødige påvirkning havde et omfang, der krævede, at dækcenteret skulle etablere rumventilation til fjernelse af unødige påvirkninger. (2002-10-0060)

Manuel montage af gipsplader

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte et påbud om at arbejdet med montage af gipsplader skulle planlægges, tilrettelægges og indrettes, så det kunne udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt

Arbejdstilsynet besøgte en arbejdsplads, hvor 2 ansatte manuelt monterede gipsplader på vægge. Pladerne blev båret hen til væggen og monteret. Den øverste række plader blev monteret fra saxlift.

Tilsynet påbød, at virksomheden skulle sikre, at arbejdet med montage af gipsplader blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, så tunge løft blev undgået og tekniske hjælpemidler anvendt. Tilsynet vejledte om, at niveauet for tekniske hjælpemidler var montagelift eller lignende.

I klagen blev det kritiseret, at Arbejdstilsynet med kort varsel havde ændret sin praksis med hensyn til tunge løft. Klager oplyste, at der lige før ændringen var nedsat en arbejdsgruppe, der skulle finde egnede løsninger. Det var umuligt at finde egnede tekniske løsninger med så kort varsel. Endelig anførtes, at arbejdet før igangsættelsen var planlagt under hensyntagen til den tekniske udvikling og efter god branchepraksis.

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte påbudet og lagde vægt på, at løft og bæring af gipsplader under de oplyste forhold kunne udgøre en sundhedsskadelig påvirkning af de ansatte.

Nævnet ville være velvilligt indstillet på at meddele forlængelse af efterkommelsesfristen, hvis det blev godtgjort, at der var tale om leverancevanskeligheder, teknisk tilpasning eller lignende. (2003-10-0031)

Manuel montage af gipsplader

Klagenævnet forlængede efterkommelsesfristen for sin afgørelse om arbejdet med montage af gipsplader fra den 16. september 2003 til den 5. april 2004

Arbejdsmiljøklagenævnet forlængede efterkommelsesfristen for sin afgørelse i (2003-10-0031) fra den 16. september 2003 til den 5. april 2004, da det var blevet oplyst, at det var nødvendigt med en yderligere tilpasning af eksisterende hjælpemidler, så de kunne anvendes til alle arbejdsprocesser. (2003-10-0064)

Effektiv udsugning ved TIG-svejsning i rustfrit stål

Nævnet traf afgørelse om, at en virksomhed skulle etablere udsugning ved TIG-svejsning i rustfrit stål

En virksomhed foretog TIG-svejsning i rustfrit stål. Arbejdstilsynet påbød, at virksomheden skulle etablere mekanisk udsugning, der kunne fjerne den ozon, der blev udviklet under svejsningen. Arbejdstilsynet fandt, at der skulle anvendes lavtryksventilation i stedet for den af virksomheden anvendte højtryksudsugning. Virksomheden skulle desuden træffe midlertidige foranstaltninger til beskyttelse af de ansatte indtil den mekaniske ventilation var etableret.

Virksomheden anførte, at lavtryksudsugning ikke var hensigtsmæssig på grund af emnernes størrelse og den korte svejsetid. Desuden var der nogle steder allerede opsat lavtryksventilation. Det var desuden uhensigtsmæssigt, at en ansat skulle flytte slange og tragt uafbrudt, mens han svejsede. Klager foreslog, at der kunne anvendes turbomaske til svejsning på store emner og lavtryksventilation til små emner.

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at fastholde påbudet, idet der ved svejsningen blev udviklet såvel sundhedsskadelig som unødigt luftforurening. Nævnet fandt, at der ikke kunne anvendes turbomaske, hvis det var muligt at fjerne forureningen ved hjælp af lavtryksventilation. Nævnet henviste til, at personlige værnemidler kun kunne anvendes, hvis det ikke var muligt at fjerne forureningen på anden måde. Nævnet fandt desuden, at virksomheden skulle træffe midlertidige foranstaltninger for at sikre de ansatte mod ozonen. (2003-10-0009)

Afslag på forlængelse af efterkommelsesfrister for påbud om ventilation og tunge løft

Arbejdsmiljøklagenævnet afslog at forlænge efterkommelsesfristerne i 2 påbud om ventilation i arbejdslokaler og om tunge løft

Arbejdstilsynet afgav 2 påbud til en virksomhed om ventilation og tunge løft.

Virksomheden søgte om forlængelse af fristerne med yderligere 5 måneder og anførte, at det ville være en økonomisk belastning at skulle investere i forbedringer indenfor fristen, da det var usikkert om produktionen fortsat skulle foregå.

Arbejdsmiljøklagenævnet traf afgørelse om at anmodningerne om forlængelse af efterkommelsesfristerne ikke kunne imødekommes. Nævnet fandt, at argumenter, der alene bundede i økonomi ikke kunne udløse en fristforlængelse. (2003-10-0003/0004)

Psykisk arbejdsmiljø

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte tilsynets afgørelse om at arbejdet på et kommunalt kontor skulle planlægges, tilrettelægges og udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt på både kort og langt sigt

Arbejdstilsynet undersøgte det psykiske arbejdsmiljø i en kommune, og dette resulterede i en rapport og et påbud vedrørende Børn og Unge Rådgivningens psykiske arbejdsmiljø. Tilsynet vurderede blandt andet, at arbejdet ikke var planlagt, tilrettelagt og udført, så det var sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Tilsynet fandt, at der var en forøget risiko for udvikling af udbrændthed, psykisk træthed og stress. Der var en række forværende faktorer i arbejdet, og risiko for, at de konstaterede arbejdsmiljøproblemer kunne medføre psykiske arbejdsskader både på kort og langt sigt.

Arbejdstilsynet modtog en handlingsplan og vurderede, at denne imødekom de arbejdsmiljøproblemer, som var beskrevet i rapporten. Arbejdstilsynet fastsatte derfor en tidsfrist for løsning af arbejdsmiljøproblemerne til den 1. maj 2002. Den 30. april 2002 modtog Arbejdstilsynet en effektiv vurdering af handlingsplanen. Det fremgik, at ledelsen og medarbejderne i kommunen ikke var enige om effekten af iværksatte tiltag på fire punkter i handlingsplanen. Arbejdstilsynet afgav derpå påbud om forbedring af det psykiske arbejdsmiljø.

Kommunen klagede og oplyste, at den stadig var i gang med at forbedre det psykiske arbejdsmiljø, men at det var svært at vide, hvornår der var gjort nok for at opfylde Arbejdstilsynets påbud.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets påbud af 12. december 2002. (2003-10-0011)

Manglende dagslysadgang på kontorer

Nævnet traf afgørelse om, at en virksomhed ikke kunne få dispensation fra kravet om tilstrækkeligt dagslys i 4 kontorer

Arbejdstilsynet havde afgivet et påbud om, at 4 kontorer i en virksomhed skulle indrettes med dagslystilgang. Tilsynet fandt, at dagslysfaktoren på kontorerne ikke oversteg 2%. Arbejds miljøklagenævnet hjemviste i 2002 Arbejdstilsynets afgørelse til fornyet behandling. Nævnet fandt, at sagen skulle belyses nærmere ved undersøgelser ved særligt sagkyndige.

Virksomheden foretog - efter påbud herom - en undersøgelse af dagslysfaktoren. Denne viste, at der på de tre opmålingssteder var en dagslysfaktor, der lå væsentligt under 2%. Virksomheden søgte derpå om dispensation fra kravet om dagslystilgang. Lokalerne var desuden lovligt indrettet efter dagældende regler. Arbejdstilsynet afviste at give dispensation, idet kontorerne blev brugt til normalt kontorarbejde, hvor hovedparten af arbejdet foregik på computer.

Klagenævnet afviste i sin afgørelse, at virksomheden kunne få dispensation. Ankenævnet henviste til, at forholdene var forsvarlige, hvis der var en dagslysfaktor på 2% ved arbejdspladserne.

Nævnet henviste videre til, at det af målingerne fremgik, at der på intet tidspunkt blev målt en dagslystilgang på over 2% på nogle af de 4 kontorer.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at tilgangen af dagslys i de 4 kontorer ikke kunne anses som sundhedsmæssigt forsvarlig. Nævnet lagde videre vægt på, at de berørte medarbejdere brugte

det meste af deres arbejdsdag på kontorerne. Det forhold, at der var en økonomisk byrde ved opfyldelsen af påbudet, kunne ikke ændre afgørelsen. (2003-10-0023)

Belastning for chauffører ved buskørsel

Nævnet ændrede Arbejdstilsynets afgørelse om, at buskørslen på en rute i en kommune, der indeholdt 9 rundkørsler og 2 deleheller med kort indbyrdes afstand skulle tilrettelægges anderledes.

Nævnet vurderede, at belastningen under chaufførernes arbejde muligvis kunne anses som unødig, men at kørslen ikke udgjorde en sundhedsskadelig belastning. Nævnet fandt således ikke, at arbejdet var tilrettelagt på en sikkerheds- og sundhedsmæssig uforsvarlig måde.

Nævnet lagde vægt på, at der ikke var tale om repetitivt arbejde, da der var tale om ca. 4. minutters kørsel på den omhandlede strækning højst 6 gange dagligt, og at skulderens stilling ved udførelsen af drejebævelserne gennem rundkørslerne og delehellerne ikke kunne anses for at være i en så kritisk stilling, at der var evidens for sundhedsmæssig skade. Endelig lagde nævnet vægt på, at buskørsel generelt er et koncentrationskrævende og skulderbelastende arbejde, og at de berørte buschauffører havde mulighed for at få tildelt andre ruter. (2002-10-0071)